

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
we Wrocławiu z dnia 2025 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla
obszaru Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą (PLH020103)**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 poz. 1478 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (zwany dalej „PZO”). Po zmianach legislacyjnych plan zadań ochronnych ważny jest bezterminowo (wcześniej sporządzany był na 10 lat).

Obszar Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą (PLH020103) został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łęgi nad Bystrzycą (PLH020103) (Dz. U. poz. 1098 i 1718) w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I i II Dyrektywy Siedliskowej siedlisk przyrodniczych:

- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*)
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
- 6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

oraz gatunków zwierząt:

- bóbr europejski *Castor fiber*
- czerwонецzyk nieparek *Lycaena dispar*
- kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*
- kumak nizinny *Bombina bombina*
- modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*
- modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*
- mopek *Barbastella barbastellus*
- nocek duży *Myotis myotis*
- pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (*Osmoderma barnabita*)
- piskorz *Misgurnus fossilis*

- przeplatka maturna *Hypodryas maturna*
- różanka *Rhodeus sericeus amarus*
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*)
- trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*
- wydra *Lutra lutra*

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą (PLH020103) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

W przypadku tego Obszaru nie zachodzą przesłanki wynikające z art. 28 ust. 11 ww. ustawy o ochronie przyrody, wobec czego plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Prace terenowe obejmowały badania terenowe w zakresie fitosocjologii, entomologii, teriologii, ichtiologii i herpetologii. Nie zlecono wykonania ekspertyzy w zakresie chiropterofauny. W trakcie prac terenowych zweryfikowano listę przedmiotów ochrony Obszaru. W przypadku gatunków zwierząt potwierdzono obecność wszystkich przedmiotów ochrony w zakresie ww. zleconych ekspertyz.

Ekspert fitosocjolog nie potwierdził występowania siedlisk przyrodniczych 3260, 6440. Dla pozostałych typów siedlisk przyrodniczych zweryfikowano ich dotychczas wskazywane lokalizacje oraz określono szczegółową lokalizację i przebieg granic płatów tych typów siedlisk. Powyższe ustalenia były podstawą do złożenia do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniosków o wprowadzenie zmian w SDF Obszaru. Proponowane zmiany w zakresie usunięcia siedlisk przyrodniczych 3260 i 6440 z listy przedmiotów ochrony zostało zaakceptowane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo DZP-WO.630.1.83.2022.IW z dnia 20 lutego 2023 r.), jednak ostateczna aktualizacja SDF w tym zakresie nastąpi po akceptacji wniosku przez Komisję Europejską. Odrzucono propozycję zmian dla siedlisk 6410, 6510, 91E0 w zakresie zmiany powierzchni siedlisk jednak przy określaniu celów działań ochronnych dla tych trzech typów siedlisk przyjęte zostały rzeczywiste powierzchnie jakie wynikają z wykonanej ekspertyzy fitosocjologicznej na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych – weryfikacja terenowa wykazała mniejsze powierzchnie ww. siedlisk niż te wskazane w SDF obszaru (data aktualizacji 2024-11).

Zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony określono na podstawie faktycznego stanu siedliska w trakcie prac nad ekspertyzą przyrodniczą. Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik

nr 5 do *Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000*. Ze względu na zaakceptowanie wniosku o zmianę SDF w zakresie usunięcia przedmiotu ochrony 3260 i 6440 oraz oczekiwanie na nowelizację *rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łęgi nad Bystrzycą (PLH020103)* w zakresie usunięcia ww. dwóch typów siedlisk z przedmiotów ochrony nie określono zagrożeń dla tych siedlisk przyrodniczych. Ze względu na brak danych nt. chiropterofauny obszaru nie określano zagrożeń dla gatunków nietoperzy.

Szczegółowe cele działań ochronnych zostały określone na podstawie przeprowadzonych prac terenowych, metodyki GIOŚ oraz oparte zostały na danych ekspertów przyrodników, którzy na podstawie obserwacji terenowych w ramach ekspertyz wykonanych na potrzeby opracowania PZO ocenili obiektywnie perspektywy poprawy poszczególnych wskaźników. Cele działań ochronnych odwołują się do parametrów i wskaźników stanu ochrony z przewodnika metodycznego PMS GIOŚ, wskazując na potrzebę utrzymania lub poprawy ocen wskaźników dla przedmiotów ochrony Obszaru. Przy określaniu celów działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych siedlisk 6410, 6510, 91E0 przyjęte zostały rzeczywiste powierzchnie siedlisk jakie wynikają z wykonanej ekspertyzy fitosocjologicznej na potrzeby opracowania projektu planu zada ochronnych. Ze względu na zaakceptowanie wniosku o zmianę SDF w zakresie usunięcia przedmiotu ochrony 3260 i 6440 oraz oczekiwanie na nowelizację *rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łęgi nad Bystrzycą (PLH020103)* w zakresie usunięcia ww. dwóch typów siedlisk z przedmiotów ochrony nie określono celów działań ochronnych dla tych siedlisk przyrodniczych. Ze względu na brak danych nt. chiropterofauny obszaru nie określano celów działań ochronnych dla gatunków nietoperzy. Przy gatunku czerwonończyk nieparek nie nadano ocen przy wskaźnikach stanu siedliska (baza pokarmowa, rodzaj środowiska, rośliny nektarodajne), ponieważ wg wskazań metodycznych PMS GIOŚ dla tego gatunku wskaźniki te mają charakter opisowy.

Zaproponowane działania ochronne mają na celu zachowanie ww. siedlisk przyrodniczych siedlisk ww. gatunków. W szczególności dotyczą one właściwych metod gospodarowania w obrębie siedlisk i siedlisk gatunku, z uwzględnieniem zidentyfikowanych zagrożeń.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania siedlisk i siedlisk gatunku. Badania powinny być prowadzone regularnie raz na 6 lat. Ze względu na zaakceptowanie wniosku o zmianę SDF w zakresie usunięcia przedmiotu ochrony 3260 i 6440 oraz oczekiwanie na nowelizację *rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łęgi nad Bystrzycą (PLH020103)* w zakresie usunięcia ww. dwóch typów siedlisk z przedmiotów ochrony nie zaplanowano monitoringu dla tych siedlisk przyrodniczych. Ze względu na brak danych nt. chiropterofauny obszaru nie wskazano na przeprowadzanie monitoringu dla gatunków nietoperzy.

W toku opracowywania przedmiotowego planu zadań ochronnych przeprowadzono pełne rozpoznanie stanu ochrony przedmiotów ochrony w zakresie fitosocjologii, entomologii, teriologii, ichtiologii i herpetologii (z wyjątkiem chiropterologii - nie zlecano ekspertyzy w zakresie

chiropterofauny) i dokonano odpowiedniej analizy, w rezultacie której stwierdzono, iż z zakresu fitosocjologii, entomologii, teriologii, herpetologii nie zachodzi potrzeba wdrażania działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony (w trakcie prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych wykonano wszelkie niezbędne ekspertyzy przyrodnicze na terenie całego obszaru Natura 2000 w taki sposób, aby powstały dokument planistyczny był kompletny, miał wysoką jakość merytoryczną i zawierał wszystkie niezbędne informacje, w tym w szczególności ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony oraz działania z zakresu ochrony czynnej). Wykonanie uzupełnienia stanu wiedzy konieczne jest gatunków dla mopsa *Barbastella barbastellus* i norka dużego *Myotis myotis*.

Z uwagi na fakt, że obowiązujące dokumenty planistyczne nie zawierają wskazań, które mogłyby znacząco wpływać negatywnie na przedmioty ochrony Obszaru, nie było konieczności zawarcia w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań ochronnych wskazań do zmian w dokumentach planistycznych niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony został wyznaczony Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 10 grudnia 2018 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) oraz w prasie ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.082.3.52.2018.AH z dnia 6 grudnia 2018 r. o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 31 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą). Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia m.in. gminach: Kąty Wrocławskie, Kostomłoty, Miękinia oraz miasto Wrocław. Obwieszczenie upubliczniono również w prasie.

W dniu 16 września 2019 r. odbyło się, zorganizowane przez Regionalną Dyрекję Ochrony Środowiska we Wrocławiu, spotkanie informacyjne dotyczące projektu POIS.02.04.00-00-0193/16 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Celem spotkania było przybliżenie tematyki dotyczącej planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (w tym dla przedmiotowego obszaru), przedstawienie zakresu działań w ramach projektu oraz harmonogramu prac dla poszczególnych obszarów Natura 2000 objętych projektem. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele samorządów i nadleśnictw oraz instytucji, z którymi Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu będzie współpracowała w trakcie realizacji projektu.

W dniu 16 sierpnia 2021 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) oraz ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.082.3.7.2021.AH z dnia 11 sierpnia 2021 r. o przystąpieniu do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 6 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą).

Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia m.in.: do Kąty Wrocławskie, Kostomłoty, Miękinia oraz miasto Wrocław. Obwieszczenie upubliczniono również w prasie.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru, zorganizowano cztery spotkania dyskusyjne: 9 sierpnia 2021 r. (ze względu na stan pandemii warsztaty odbyły się w formie zdalnej), 28 stycznia 2022 r. (online), 31 maja 2022 r., 20 września 2022 r. Do udziału zaproszone zostały przede wszystkim osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie siedlisk i siedlisk gatunków zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000, a także przedstawiciele organizacji, instytucji i osób mogących swoją wiedzą lub zaangażowaniem wspomóc proces planowania, a docelowo także wdrażania planu. Wszystkie osoby i podmioty tworzyły Zespół Lokalnej Współpracy (dalej: ZLW). W trakcie spotkań ZLW: omówiono czym jest sieć Natura 2000 i Plan Zadań Ochronnych: idea sieci Natura 2000 (cel i podstawy prawne), przedstawiono obszar i przebieg jego granic, utworzono ZLW, zaprezentowano zgromadzone informacje o przedmiotach ochrony oraz zakres ich proponowanych uzupełnień, przedstawiono oceny stanu zachowania przedmiotów ochrony, proponowane cele ochrony i stwierdzone zagrożenia dla przedmiotów ochrony. Ponadto dyskutowano nad propozycjami działań ochronnych, analizowano projekt zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla Obszaru i projekt zmian standardowego formularza danych dla Obszaru.

W dniu 17 października 2025 r. projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania oraz do członków Zespołu Lokalnej Współpracy.

Obwieszczeniem z dnia 25 listopada 2025 r., znak: WPN.6320.6.9.2025.MŁ.1 2025 r., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze.zm) i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Obwieszczenie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie jednostki oraz na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniach (włącznie), a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (Gazeta Wyborcza) w dniu sierpnia 2025 r.

Obwieszczenie zostało również przekazane do urzędów gmin i wywieszone na tablicy ogłoszeń oraz opublikowane na stronie internetowej: Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Dodatkowo pismem z dnia 25 listopada 2025 r., znak: WPN.6320.6.9.2025.MŁ.4, poinformowano Nadleśnictwo Miękinia oraz Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych we Wrocławiu o wszczętej procedurze udziału społeczeństwa.

Informacja o wszczętej procedurze udziału społeczeństwa została również wysłana do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

.....

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428), uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu r.